

Hoe ziet uw pensioen er uit?
Welke keuzes heeft u allemaal?
U leest het in deze brochure

Pensioen in Zicht

Inhoud

1. Waar deze brochure over gaat	3
2. Wanneer kunt u met pensioen?	4
3. Op welke leeftijd kunt u met pensioen?	5
4. Welke keuzes heeft u?	6
5. Wat als u...?	12
6. Uw pensioenuitkering	13
7. Met pensioen en dan?	14
8. Meer informatie	15

1. Waar deze brochure over gaat

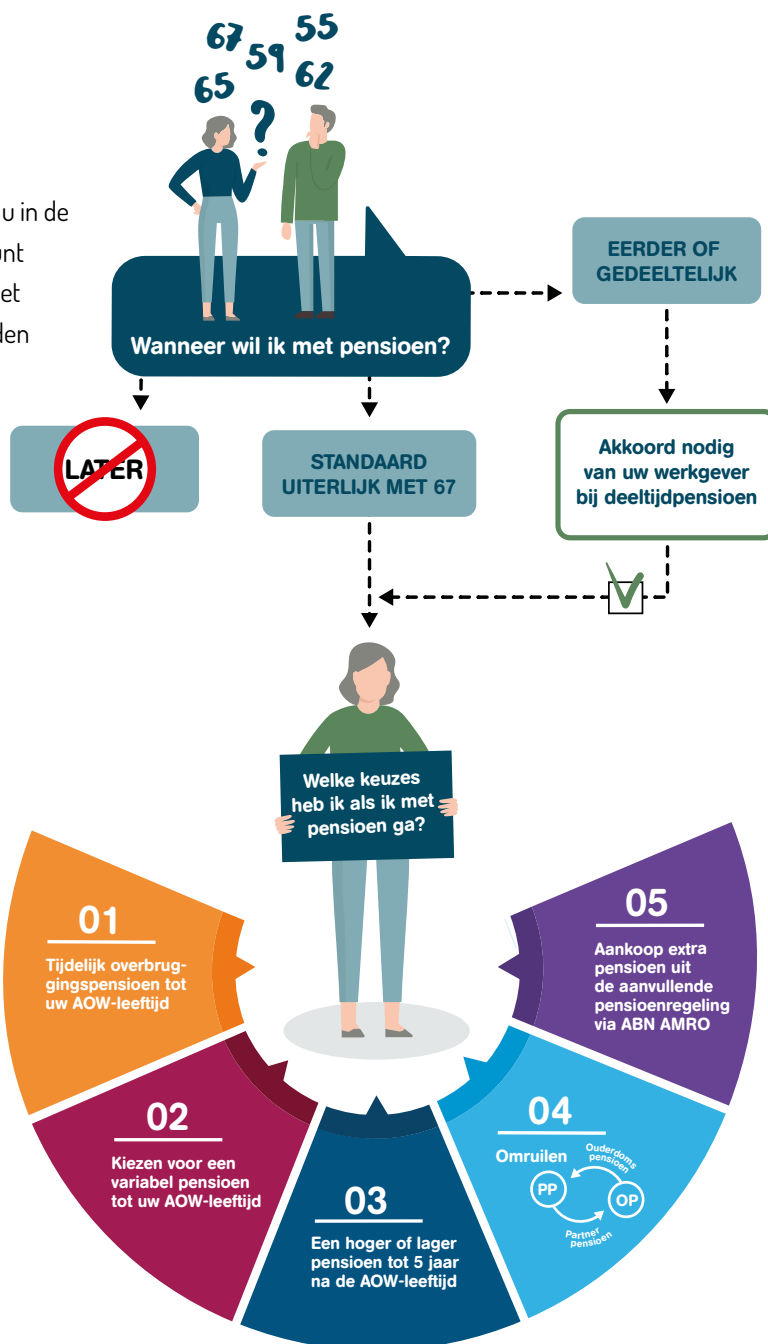
Uw pensioen komt in zicht. En dan? Weet u dat er verschillende mogelijkheden zijn waar u uit kunt kiezen? En dat u al vanaf 56 jaar en 10 maanden met pensioen kunt gaan? Met onze digitale keuzehulp kunt u op een makkelijke manier ontdekken welke pensioenkeuzes bij u passen.

In deze brochure gaan we in op de keuzemogelijkheden die u in de huidige pensioenregeling heeft. Maar ook wat u wanneer kunt verwachten aan informatie en wat u zelf moet doen als u met pensioen wilt gaan. Aan het einde van deze brochure besteden we ook nog kort aandacht aan de periode na ingang van uw pensioen.

Naast de brochure kunt u ook informatie vinden op onze website. Ook vindt u er onze digitale keuzehulp.

Er komt een nieuwe pensioenregeling. Ook in deze nieuwe regeling blijven de pensioenkeuzes bestaan. Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen? Neem gerust contact met ons op. Wij helpen u graag. U kunt ons zo bereiken:

- ✉ info@provisum.nl
- ☎ 020 6213 891
- 📄 Stichting Pensioenfonds Provisum, Postbus 7873, 1008 AB Amsterdam

2. Wanneer kunt u met pensioen?

De standaardpensioenleeftijd is 67 jaar. Eerder mag, later niet

Bij de berekening van uw pensioen gaan we uit van 67 jaar. De bedragen die u op uw Uniform Pensioenoverzicht (UPO) of op mijnpensioenoverzicht.nl ziet staan, zijn gebaseerd op de aanname dat u blijft werken tot u 67 jaar wordt.

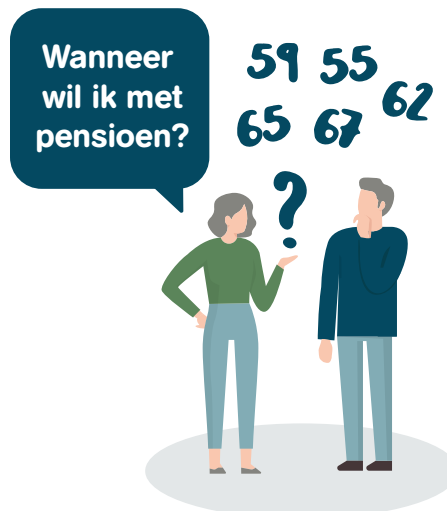
Ineens met pensioen of in stappen: deeltijdpensioen

Wilt u nog een tijdje blijven werken, maar wel minder? Dan kunt u tot uiterlijk uw 67ste in deeltijd met pensioen gaan. Dit moet wel in goed overleg met en na goedkeuring door uw werkgever. U blijft pensioen opbouwen over de uren die u nog werkt. Doordat een deel van uw pensioen vervroegd in gaat ontvangt u vanaf uw pensioendatum wel een lager pensioen.

Belangrijk is dat u voor uzelf bepaalt wanneer u met pensioen wilt gaan, of u dit ineens wilt, of in stappen. Het kan allemaal. Belangrijk is of het past in uw persoonlijke, financiële plaatje.

Wilt u eerder met pensioen? Vraag ons dan om een pensioenvoorstel

U kunt Provisum vragen om u een pensioenvoorstel te doen op een door u aangegeven pensioendatum. Ook als u gedeeltelijk met pensioen wilt. Kiest u voor eerder met pensioen gaan, dan ontvangt u wel een lager pensioen. Bel ons gerust voor meer informatie op 020-6213891 of mail ons via info@provisum.nl.

Wilt u niet eerder met pensioen?

Dan hoeft u niets te doen. U ontvangt ongeveer 6 maanden vóór uw AOW-leeftijd automatisch bericht van ons. U heeft dan nog steeds een aantal keuzemogelijkheden. Vanaf pagina 9 leest u er meer over. Het gaat om de keuzemogelijkheden 03 en 04. En eventueel pensioenkeuze 05, als u ook één of twee beleggingsrekening(en) heeft bij ABN AMRO Pension Services. De AOW-leeftijd staat niet vast. Wilt u weten wat uw AOW-leeftijd is? Kijk dan op de [website van de SVB](https://www.svb.nl).

3. Op welke leeftijd kunt u met pensioen?

56¹⁰

Eerder met pensioen?

U kunt 10 jaar voor de AOW-leeftijd, die in dat jaar geldt, al met pensioen. Of misschien wilt u deels met pensioen en deels blijven werken.

67

Pensioenleeftijd pensioenreglement

Uw pensioen wordt berekend op 67 jaar.

55

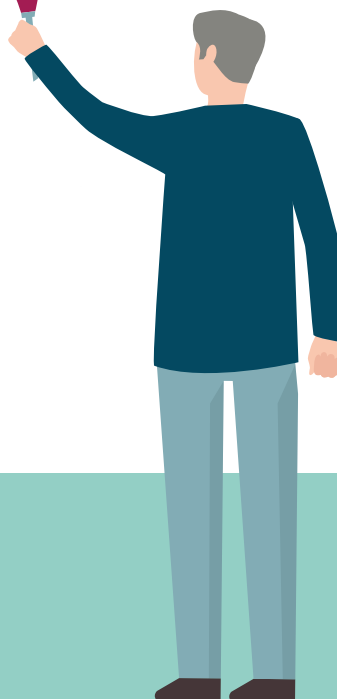
Ga naar [provisumkeuzehulp.nl](https://www.provisumkeuzehulp.nl)

Wat doet u? Eerder met pensioen of iets anders? Kijk naar de verschillende keuzemogelijkheden die u heeft.

66[?]

AOW-leeftijd

U ontvangt 6 maanden voor uw AOW-leeftijd automatisch bericht van ons. Tenzij u al eerder met pensioen bent gegaan. Vanaf 2024 is de AOW-leeftijd 67 jaar.

4. Welke keuzes heeft u?

U heeft 5 keuzemogelijkheden als u met pensioen gaat.

Een combinatie van keuzemogelijkheden kan. Met onze keuzehulp verkent u eenvoudig en onbeperkt de verschillende pensioenkeuzes en combinaties.

U kunt maar 1 keer kiezen; eenmaal gemaakte keuzes staan vast.

U heeft de volgende keuzes:

01

Tijdelijk overbruggingspensioen tot uw AOW-leeftijd

Gaat u eerder met pensioen? Dan krijgt u al wel ouderdomspensioen, maar nog geen AOW. Dit komt omdat u uw AOW-leeftijd nog niet heeft bereikt. Doordat u nog geen AOW ontvangt is uw inkomen lager dan toen u nog werkte. Om die periode financieel te kunnen overbruggen, biedt Provisum u de mogelijkheid een deel van uw pensioen tijdelijk als extra pensioen te ontvangen. Totdat u wel AOW krijgt.

Let op: Uw pensioen vanaf uw AOW-leeftijd is dan wel lager. Dit komt omdat u tot uw AOW-leeftijd eerst een hoger pensioen ontvangt. Het overbruggingspensioen kent een fiscaal maximum. Deze bedraagt ongeveer € 24.500 per jaar.

Uw volledige pensioen gebruiken tot uw AOW-leeftijd

Heeft u maar beperkt pensioen opgebouwd omdat u bijvoorbeeld parttime werkte? Dan kunt u dat pensioen ook volledig gebruiken ter overbrugging tot uw AOW-leeftijd. Op die manier kunt u uw inkomen op hetzelfde niveau houden als toen u nog werkte. Eerst met een overbruggingspensioen en daarna met uw AOW-uitkering. Dat betekent dat u vanaf uw AOW-leeftijd geen aanvullend pensioen meer krijgt van Provisum. U heeft immers gekozen alles te gebruiken voor uw overbruggingspensioen. Dit is uiteraard afhankelijk van de hoogte van uw opgebouwde pensioen en verschilt dus per persoon.

Gevolgen:

- Uw overbruggingspensioen gaat ten koste van uw levenslange pensioen;
- Als het ouderdomspensioen volledig wordt gebruikt voor een overbruggingspensioen dan vervalt, als u daar recht op heeft, de kortingspas van C&A.

Geen gevolgen voor uw partnerpensioen

Het overbruggingspensioen heeft geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen. Dat betekent dat wanneer u zou komen te overlijden voordat u uw AOW-leeftijd heeft bereikt uw partner het oorspronkelijke partnerpensioen krijgt. Datzelfde geldt als u komt te overlijden na uw AOW-leeftijd. Het feit dat u uw pensioen over een langere tijd uitsmeert heeft dus geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

Check uw AOW-leeftijd op www.svb.nl

De datum waarop u AOW ontvangt, is afhankelijk van uw geboortjaar. In deze tabel kunt u zien wat de AOW-leeftijd is. Op dit moment ligt deze vast tot 2029. Houdt u rekening met de mogelijkheid dat de AOW-leeftijd door wetgeving kan wijzigen. Check daarom elk jaar uw AOW-leeftijd via onze eigen website of via de [website](#) van de SVB.

AOW-leeftijd	
2023	66 jaar 10 maanden
2024	67 jaar
2025	67 jaar
2026	67 jaar
2027	67 jaar
2028	67 jaar en 3 maanden

02

Kiezen voor een variabel pensioen tot uw AOW-leeftijd

Als u wilt kunt u variatie aanbrengen in de hoogte van uw pensioenuitkering. U begint dan met een hogere pensioenuitkering als u stopt met werken. Vanaf uw AOW-leeftijd ontvangt u vervolgens een lager pensioen. Dit heet ook wel **Hoog-Laag pensioen**. De hoogte van uw pensioen mag u niet zelf bepalen. Hier is altijd een vaste verhouding voor van 100:75%. U kunt uw keuze voor een Hoog-Laag pensioen ook combineren met het overbruggingspensioen (keuze 01). Tot uw AOW-leeftijd ontvangt u dan een nog hoger pensioen.

Gevolgen:

Vanaf uw AOW-leeftijd ontvangt u een lager pensioen. Het pensioen bij het Hoog-Laag pensioen is na uw AOW-leeftijd altijd lager, omdat een deel van het pensioenvermogen is gebruikt om uw pensioen tot aan uw AOW-leeftijd te verhogen.

Laag-Hoog pensioen

Het omgekeerde kan ook. Gaat u eerder met pensioen en heeft u tot uw AOW-leeftijd voldoende inkomen, dan kunt u kiezen voor een zogenaamd **Laag-Hoog pensioen** en ontvangt u tot uw AOW-leeftijd een lager pensioen en daarna juist een hoger pensioen. Altijd volgens de vaste verhouding 75:100%.

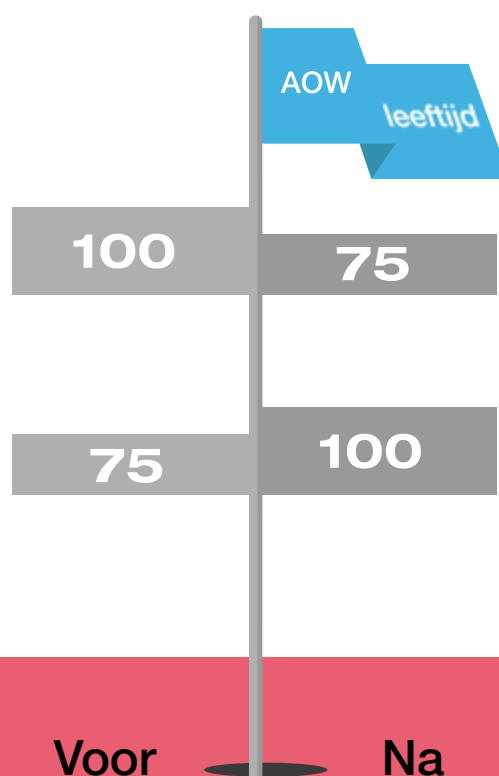

Hoe werkt het?

Kiest u voor een variabel pensioen dan berekenen wij uw pensioen opnieuw met behulp van vaste factoren uit het pensioenreglement. Heeft u bijvoorbeeld voor een Hoog-Laag pensioen gekozen. Dan krijgt u eerst 100% van uw opnieuw berekende pensioen. En na uw AOW-leeftijd levenslang 75% van het pensioen van voor uw AOW-leeftijd. Heeft u voor een Laag-Hoog pensioen gekozen dan geldt het precies andersom dus 75:100%.

Wilt u naast uw keuze voor het Hoog-Laag pensioen ook gebruik maken van het overbruggingspensioen (keuze 01) dan wordt eerst het bedrag dat nodig is voor uw overbruggingspensioen afgetrokken van uw pensioen. Daarna berekenen wij uw pensioen opnieuw voor uw Hoog-Laag pensioen.

Keuze 02 heeft geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

03

Een hoger of lager pensioen tot 5 jaar na uw AOW-leeftijd

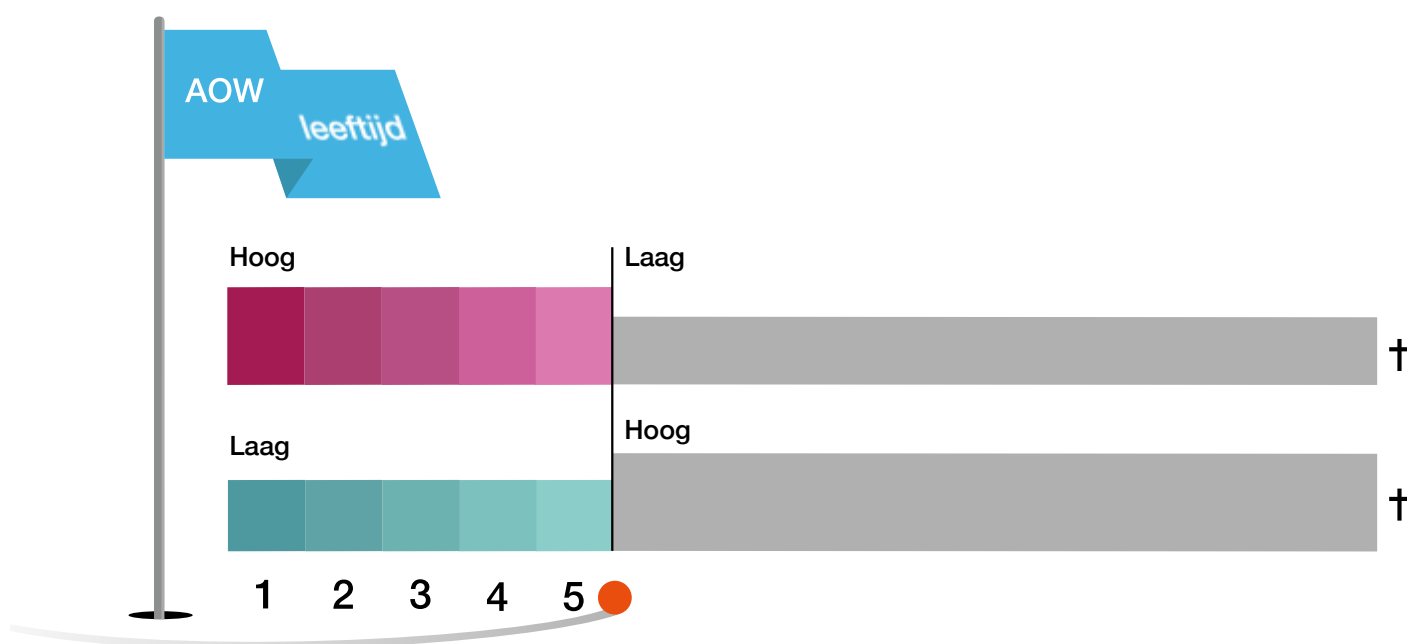
Deze mogelijkheid lijkt op keuze 02, maar heeft betrekking op de periode na uw AOW-leeftijd. U kunt er namelijk ook voor kiezen om tot 5 jaar na uw AOW-leeftijd eerst een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager. Hier geldt altijd de vaste verhouding van 100:75% voor. Dat kan handig zijn als u verwacht in de beginperiode van uw pensioen hogere uitgaven te hebben.

Het omgekeerde kan ook. U ontvangt dan tot 5 jaar na uw AOW-leeftijd eerst een lager pensioen en daarna een hoger. Dan kan handig zijn als u na verloop van tijd bijvoorbeeld hogere zorgkosten verwacht te krijgen. De verhouding is dan 75:100% voor dit Laag-Hoog pensioen.

Combineren mag

Het is ook mogelijk om keuze 03 te combineren met keuze 02. Dan gaat uw Hoog-Laag pensioen door tot na uw AOW-leeftijd. Of als u gekozen heeft voor een Laag-Hoog pensioen dan loopt dat nog door. Wilt u hier meer over weten, neem dan contact met ons op.

Keuze 03 heeft net als keuze 02 geen invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

04

Uw partnerpensioen of ouderdomspensioen omruilen

U bouwt naast uw ouderdomspensioen automatisch partnerpensioen op.

Heeft u op het moment dat u met pensioen gaat geen partner?

Dan ruilen wij het partnerpensioen automatisch om voor extra ouderdomspensioen voor u zelf. Het is daarom belangrijk dat wij weten of u een partner heeft. Als u samenwoont, weten wij dat niet automatisch, als u getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan wel. Woont u samen? Meld uw partner dan direct bij ons aan.

Heeft uw partner zelf genoeg pensioen?

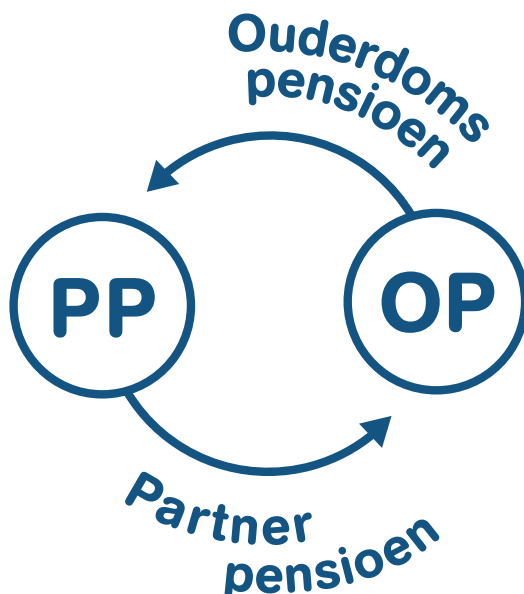
Dan is het voor u misschien interessant om (een deel van het) partnerpensioen om te zetten in extra ouderdomspensioen voor uzelf. U kunt ook kiezen voor het omgekeerde. U krijgt dan zelf minder ouderdomspensioen, maar uw partner juist meer partnerpensioen bij uw overlijden. Kiest u voor omruilen van het partnerpensioen? Dan moet uw partner daarmee schriftelijk akkoord gaan.

Omruil gaat voor andere keuzes

Let op: Heeft u er voor gekozen om uw partnerpensioen om te ruilen voor meer ouderdomspensioen en wilt u ook een overbruggingspensioen (keuze 01) en/of een variabele pensioenuitkering (keuze 02/03)? Dan wordt deze omruil eerst toegepast en pas daarna de andere keuzes.

Gaat u na uw pensioendatum samenwonen, trouwen of een geregistreerd partnerschap aan?

Uw nieuwe partner heeft dan geen recht op een partnerpensioen. Partnerpensioen is dus alleen voor een partner die u al vóór uw pensionering had of gehad heeft.

05

Aankoop extra pensioen uit de aanvullende regelingen via ABN AMRO Pension Services

Doet u mee aan de vrijwillig aanvullende pensioenregeling en/of bent u deelnemer in de B-excedentregeling? Dan is er voor u een beleggingsrekening bij ABN AMRO Pension Services geopend. U kunt [hier](#) inloggen in uw persoonlijke portaal.

ABN AMRO Pension Services belegt uw premies. Van het tegoed op deze beleggingsrekening wordt een pensioen bij Provisum ingekocht, zodra u met pensioen gaat. In het pensioenvoorstel geven we aan welk pensioen kan worden ingekocht van het tegoed bij ABN AMRO Pension Services.

U bent overigens niet verplicht om het tegoed van de excedentregeling bij Provisum onder te brengen. Dat mag ook een andere pensioenuitvoerder van uw keuze zijn. Bij Provisum kunt u op uw pensioendatum met het tegoed van ABN AMRO Pension Services alleen een stabiel pensioen inkopen.

Wilt u na pensioendatum met het tegoed nog doorbeleggen? U kunt daarvoor niet bij Provisum, maar wel bij andere uitvoerders terecht. Dan ontvangt u na uw pensioendatum een variabel pensioen.

5. Wat als u...?

..Arbeidsongeschiktheid bent

Als u arbeidsongeschikt bent, dan ontvangt u via het UWV een zogenaamde WIA-uitkering (soms nog WAO). Afhankelijk van uw arbeidsongeschiktheidspercentage loopt uw pensioenopbouw (gedeeltelijk) premievrij door. Gaat u eerder met pensioen dan uw AOW-leeftijd? Dan heeft dit gevolgen voor de premievrije opbouw van uw pensioen. Die stopt op het moment dat u eerder met pensioen gaat.

Gaat u niet eerder met pensioen? Zodra u uw AOW-leeftijd heeft bereikt, ontvangt u van Provisum een ouderdomspensioen. Zes maanden voor uw AOW-leeftijd krijgt u automatisch van ons een voorstel, daar hoeft u niets voor te doen.

..Na de ingang van uw pensioen nog wilt werken

De uiterste ingangsdatum van uw pensioen is 67 jaar. Wilt u als u met pensioen bent nog betaald werk doen? Uw inkomen bestaat dan uit het salaris dat u daarvoor ontvangt, uw pensioenuitkering van Provisum en uw AOW. Eventueel ontvangt u ook pensioen van andere pensioenuitvoerders. Kijk op mijnpensioenoverzicht.nl of u ook bij andere werkgevers pensioen heeft opgebouwd. Over het salaris dat u, als u 67 jaar of ouder bent, ontvangt, bouwt u in principe geen pensioen meer op. Houdt u bij samenloop van pensioen en salaris rekening met een aanvullende belastingaanslag.

..Een ouderenregeling wilt

Als u eerder wilt stoppen met werken of minder wilt werken kunt u mogelijk gebruik maken van een ouderenregeling of seniorenregeling van uw werkgever. Informeer hier naar bij uw werkgever.

..Gescheiden bent

Na een echtscheiding of beëindiging van het geregistreerd partnerschap heeft de ex-partner recht op de helft van het tijdens het huwelijk of partnerschap opgebouwde pensioen, tenzij u onderling afwijkende afspraken heeft gemaakt.

Er zijn 2 situaties te onderscheiden:

1. de relatie is voor u met pensioen gaat verbroken of
2. de relatie wordt verbroken nadat u al gepensioneerd bent.

Is uw relatie voor u met pensioen gaat beëindigd?

En hebben u en uw ex-partner binnen 2 jaar na de scheiding een verzoek om pensioenverevening bij Provisum ingediend via het formulier van de Rijksoverheid? Dan maakt Provisum het deel van het pensioen voor uw ex-partner rechtstreeks aan uw ex-partner over. Het pensioen voor uw ex-partner gaat op hetzelfde moment in als wanneer u met pensioen gaat, ook al heeft uw ex-partner nog niet de AOW-leeftijd bereikt.

Als de scheiding na ingang van het pensioen plaatsvindt

Dan kan uw ex-partner Provisum vragen om een deel van uw pensioen aan hem/haar uit te keren via het mededelingsformulier van de Rijksoverheid.

Meer informatie over de gevolgen van het einde van een partnerrelatie voor uw pensioen kunt u lezen in de brochure: "Einde partnerrelatie en uw pensioen".

6. Uw pensioenuitkering

Heeft u uw keuzes gemaakt en weet u hoe uw pensioen er uit moet gaan zien? Dan ontvangt u van Provisum per brief een bevestiging. Daarin staat per wanneer u op welke uitkering recht heeft.

Verhoging van ingegane pensioenen door indexatie

Als de kosten voor het levensonderhoud stijgen, maar uw pensioen gelijk blijft, wordt uw pensioen steeds minder waard. Provisum streeft er daarom naar om de koopkracht van pensioenen te handhaven. Dit kan door deze jaarlijks te verhogen met het zogenoemde prijsinflatiecijfer. Dit noemen we ook wel indexatie. Indexatie is geen recht, maar kan alleen plaatsvinden als Provisum over voldoende financiële middelen beschikt. Elk jaar opnieuw kijkt het bestuur of verhoging van uw pensioen financieel mogelijk is.

Als het bestuur besluit de pensioenen te verhogen, dan baseert Provisum de verhoging op de stijging van het prijsindexcijfer voor alle huishoudens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Provisum gaat uit van de voorlopig gepubliceerde cijfers van november t/m oktober van het voorafgaande jaar.

Op onze [website](#) ziet u hoe wij de afgelopen 5 jaar de pensioenen hebben aangepast.

Uw eerste pensioenuitkering en bijbehorende afrekening

De eerste keer dat u uw pensioen krijgt uitbetaald, ontvangt u een loonspecificatie. U krijgt deze daarna alleen nog maar als het uit te betalen netto bedrag wijzigt. Meestal is dat jaarlijks in januari, aan het einde van de maand.

Zijn de ingegane pensioenen door verhoging of wettelijke wijzigingen aangepast? Dat ziet u ook op uw loonspecificatie staan, die u aan het begin van het jaar ontvangt. Ook ontvangt u dan een jaaropgave en een Uniform Pensioenoverzicht (UPO). In de brief bij het UPO staat ook op welke datum uw pensioen maandelijks in dat jaar wordt uitbetaald. Als er belangrijke ontwikkelingen zijn voor de hoogte van uw pensioen, informeren we u daar steeds tijdig over.

7. Met pensioen en dan?

En dan is het zo ver. De één loopt al jaren af te tellen en is blij dat het eindelijk zo ver is. De ander mist de structuur van het werk en de collega's. Eén ding is zeker: u begint aan een nieuwe levensfase.

Hoe leeft u naar uw pensioen toe?

Er zijn verschillende manieren om naar uw pensioen toe te leven. Bent u een uitsteller? Zou u liever nog langer doorwerken, terwijl dat niet kan? Werkt u gestructureerd uw actielijst af? Of bent u regelmatig van baan gewisseld en gewend afscheid te nemen. Toch is dit anders, u gaat stoppen met werken.

Ook voor u houdt uw werk vanaf uw AOW-leeftijd echt op. Het is onwettelijk om voor die laatste keer de deur achter u dicht te trekken om nooit meer terug te komen. Neem de tijd om te wennen aan deze nieuwe levensfase.

Tips voor uw laatste werkdag

1. Begin op tijd met het afbouwen en overdragen van uw werk. Doe dit netjes en zorg dat alles opgeruimd is. Dat is prettig voor uw opvolger en het geeft u ook een afgerond gevoel. Dat is belangrijk want uw laatste dag is een mijlpaal. En u heeft geen herkansing.
2. Neem altijd afscheid van uw collega's. Naast een algemeen dankwoord met koffie en iets lekkers, stellen collega's een persoonlijk afscheid op prijs. Denk op tijd na over wat u tijdens het afscheid wilt zeggen, verzamel anekdotes en houd het kort.
3. Bedenk van te voren met wie u contact wilt houden en wissel contactgegevens uit.

Wat gaat u in uw vrije tijd doen?

Nu bent u aan de beurt. Voor veel mensen geldt geen beter leven dan het leven van een gepensioneerde, toch? Maar voor anderen is het toch even wennen: een lege agenda, geen collega's meer en het dagelijkse ritme dat anders is. Denk daarom vooraf na over wat u wilt gaan doen: vrijwilligerswerk? ZZP-er worden of oppasser van de kleinkinderen? Gaat u reizen of is er nu tijd voor uw hobby?

Samen thuis, een zucht of een zegen?

Met pensioen zijn, heeft invloed op uw relatie. U bent veel vaker thuis en dus moet u samen een nieuw ritme vinden. Praat daar met elkaar over. Ga er niet zondermeer vanuit dat u wel weet wat uw partner wil. Maak ook een goede verdeling van de huishoudelijke taken. Heb ook wat geduld met elkaar: u ziet elkaar vaker dan voorheen. Eigen dingen blijven doen is heel belangrijk, maar samen een nieuw ritme vinden is verstandig.

Gezond blijven

U heeft meer tijd om gezonder te leven. Dat kan door voldoende te bewegen en te letten op uw voedingspatroon. Wellicht houdt u van wandelen of hardlopen. Maar tuinieren is ook een vorm van actief zijn. Pak wat vaker de fiets om boodschappen te doen in plaats van de auto. Eet gezond en maak bewuste keuzes.

Handige websites

- www.anbo.nl
- www.leefjepensioen.nl
- www.seniorweb.nl
- www.gilde-nederland.nl

8. Meer informatie

Kijk regelmatig op www.provisum.nl

Dan blijft u op de hoogte van de laatste ontwikkelingen en ons beleid. U vindt er ook alle informatie over de nieuwe pensioenregels. Pensioenfondsen hebben tot 1 januari 2028 de tijd om een nieuwe pensioenregeling in te voeren.

Wilt u weten wat anderen hebben gedaan?

Lees dan [hier](#) hun verhalen

Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen?

Neem gerust contact met ons op. Wij helpen u graag.

U kunt ons zo bereiken:

✉ info@provisum.nl

☎ 020 6213 891

📍 Stichting Pensioenfonds Provisum,
Postbus 7873, 1008 AB Amsterdam

Klachtenregeling

Als u het niet eens bent met een werkwijze of een besluit van Provisum, dan kunt u daarover een klacht indienen. Hoe u dit kunt doen leest u in onze [klachten- en geschillenregeling](#). Ook kunt u zich wenden tot de ombudsman pensioenen: www.ombudsmanpensioenen.nl

U kunt aan deze brochure geen rechten ontleen.

10% ineens

Op 1 juli 2024 komt er waarschijnlijk een nieuwe pensioenkeuze bij. U kunt dan kiezen om maximaal 10% van uw pensioen in een keer te laten uitbetalen. Omdat de uitvoering zeer complex is, is het nog niet zeker of deze pensioenkeuze er ook echt gaat komen.

